

N:o 5.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af förra militiebostället Norr Fensta n:ris 1 och 2 om 2 mantal i Västmanlands län; gifven Stockholms slott den 15 november 1907.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att två i statsrådsprotokollet närmare angifna lägenheter, vretarna Våtdalen och Örnsvreten må från förra militiebostället Norr Fensta n:ris 1 och 2 om 2 mantal i Torpa socken af Västmanlands län afsöndras och hvar för sig utbjudas till försäljning i enlighet med 8:de och följande punkterna i kungl. skrifvelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner samt med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1909;

dels att egendomen i öfrigt må å offentlig auktion under de i kungl. brevet den 29 maj 1874 omförmälda villkor till den högstbjudande försäljas likaledes med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1909 och med förbehåll om rätt för lägenheten Örnsvreten till väg öfver stamhemmanets ägor;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflyta, må på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

De till ärendet hörande handlingar och en karta skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Efter Hans Maj:t Konung Oscar II:s frånfälle
och i öfverensstämmelse med Dess nådiga beslut:

GUSTAF.

Alfred Petersson.

*Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
15 november 1907.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
DYRSSEN,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
JUHLIN,
SWARTZ.

Departementschefen, statsrådet Alfred Petersson anförde härefter:
I underdånig skrifvelse den 5 juni 1907 har domänstyrelsen underställt Eders Kungl. Maj:ts pröfning ett väckt förslag om försäljning af det till den 14 mars 1909 mot ett årligt arrende af 700 kronor för statsverkets räkning utarrenderade förra militiebostället Norr Fensta nr:is 1 och 2 om 2 mantal i Torpa socken af Västmanlands län. Domänstyrelsen har därvid öfverlämnat instrument öfver en år 1906 hållen uppskattningsförrättning för egendomens förnyade utarrendering, en af förste landtmätaren S. P. Nordstedt år 1849 öfver egendomen upprättad karta, yttrande i ärendet af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet och andra till ärendet hörande handlingar.

Af handlingarna i ärendet inhämtas hufvudsakligen följande:

Egendomen, som omfattar en areal af 52 hektar 27,5 ar och därutöfver har andel i häradsallmänning, är belägen 2,3 mil från Köping och Eskilstuna samt 0,3 mil från Öster-Tibble järnvägsstation.

Till egendomen höra två s. k. vretar: Våtalen, belägen på ett afstånd af omkring 600 meter från gården, och Örnsvreten något närmare densamma. I fråga om dessa vretar, som vore obebyggda och särskildt lämpade sig för bildande af egna hem, hafva uppskattningsmännen föreslagit, att de skulle afskiljas från egendomen och försäljas, Våtalen med ett å förenämnda karta med litt. a betecknad område, omfattande ägofigurerna n:ris 61—65, 81 och 82 med en sammanlagd areal, enligt en af förste landtmätaren C. A. Löwenhielm den 17 juli 1906 verkställd uträkning, af 4 hektar 76,5 ar, däraf 4 hektar 44,7 ar åker, 6,2 ar äng samt 25,6 ar skogsmark, och Örnsvreten med ett å kartan med litt. b betecknad område, omfattande ägofigurerna n:ris 60, 68, 69, 76 och 77 samt delar af n:ris 74 och 75, med en areal af tillhoppa 7 hektar, 6,3 ar, däraf 3 hektar 98,8 ar åker, 1 ar äng samt 3 hektar 6,5 ar skogsmark. Då den återstående delen af egendomen blefve så obetydlig, att dess arrendevärde ej uppginge till 600 kronor, hafva uppskattningsmännen vidare föreslagit, att äfven hufvudgården måtte försäljas, hvilket vore så mycket lämpligare som ett å de till hemmanet Norr Fensta n:o 1 häfdade ägorna uppfördt boningshus vore i behof af ombyggnad för en kostnad af 3,700 kronor, hvilken kostnad genom försäljningen undvekes. Blifvande köpare utaf hufvudgården borde emellertid åläggas att icke lägga hinder i vägen för begagnande utan afgift af vägen till Örnsvreten. — Våtalen saluvärderades till 1,400 kronor, Örnsvreten till 1,200 kronor och den återstående delen af egendomen till 14,100 kronor. Egendomen i dess helhet, som taxeringsvärderats till 24,000 kronor, åsattes ett arrendevärde af 700 kronor, och arrendevärdet å egendomen med undantag af de båda vretarna bestämde till 525 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har förklarats sig icke hafva något att erinra mot uppskattningsmännens förslag, och vederbörande öfverjägmästare har förklarats, att egendomen icke lämpligen ansåges böra efter den 14 mars 1909 i sin helhet eller till någon del för något skogsväsendets ändamål användas, och hemställt, att den måtte säljas.

För egen del har domänstyrelsen anført, att styrelsen intet hade att erinra mot de föreslagna afsöndringarna från egendomen, å hvars ägor, enligt i generallandtmäterikontoret erhållen upplysning, lagligen

fastställt skifte ej ägt rum. Hvad den återstående delen af egendomen beträffade, så vore densamma ej betydande till arealen och saknade skog tillräcklig till husbehofvet. Då därtill komme, att, såsom uppskattningsmännen framhållit, under nästa arrendeperiod nybyggnad förestode, som skulle komma att taga i anspråk mer än 7 års arrenden, och egendomens belägenhet ej vore sådan, att en afsevärd höjning af egendomens värde kunde vara att vänta inom närmaste framtiden, biträdde styrelsen, som ej hade sig bekant något allmänt ändamål, som påkallade egendomens bibehållande i statsverkets ägo, förslaget om hela egendomens afyttrande.

Åberopande hvad som i ärendet förekommit, hemställer jag i underdånighet, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att vretarna Våtalen och Örnsvreten må med de å förenämnda karta för dem upptagna områden från egendomen afsöndras och hvar för sig utbjudas till försäljning i enlighet med 8:de och följande punkterna af nådiga skrifvelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner samt med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1909,

dels att egendomen i öfrigt må å offentlig auktion under de i nådiga brefvet den 29 maj 1874 omförmälda villkor till den högstbjudande försäljas likaledes med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1909 och med förbehåll om rätt för lägenheten Örnsvreten till väg öfver stamhemmanets ägor,

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga... till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:
J. M. Alströmer.